

2014. március 12., szerda

P7_TA(2014)0210

Az európai halászati ágazat és az EU és Thaiföld közötti szabadkereskedelmi megállapodás**Az Európai Parlament 2014. március 12-i állásfoglalása az európai halászati ágazat helyzetéről és jövőbeli perspektíváiról az EU és Thaiföld közötti szabadkereskedelmi megállapodás összefüggésében (2013/2179(INI))**

(2017/C 378/10)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének az Unió és a világ többi része közötti kapcsolatokról szóló (5) bekezdésére,
 - tekintettel a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló közösségi rendszer létrehozásáról szóló, 2008. szeptember 29-i 1005/2008/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (IUU-rendelet),
 - tekintettel „A vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó megújult uniós stratégia (2010–2014)” című, 2011. október 25-i bizottsági közleményre (COM(2011)0681),
 - tekintettel a kiskereskedelmi ellátási láncokon belüli visszaélésekről szóló, 2013. január 22-i E-000618/2013. számú, valamint a Thaifölddel kötendő szabadkereskedelmi megállapodásról és a konzerviparon belüli gyermekmunkáról szóló, 2013. március 13-i E-002894/2013. számú, írásbeli választ igénylő kérdésre és a Bizottság azokra adott válaszára,
 - tekintettel a közös halászati politika külső dimenziójáról szóló, 2012. november 22-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
 - tekintettel a Halászati Bizottság jelentésére és a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság véleményére (A7-0130/2014),
- A. mivel az európai halászati ágazat kilábalóban van abból a válságból, amely a halászatot, a feldolgozóipart és az akvakultúra-ágazatot sújtotta, és mivel ez a helyzet drámai mértékben gyengítette versenyképességét, különösen a globális piac liberalizációja közepette, amikor egyidejűleg néhány, tengeri erőforrásokban bővelkedő fejlődő ország új halászati nagyhatalommá kezd válni;
- B. mivel az európai halászati ágazat és feldolgozóipar kulcsfontosságú az európai polgárok élelmiszer-ellátása és az e tevékenységektől jelentős mértékben függő part menti területeken lakók megélhetésének biztosítása szempontjából; mivel az ágazat fennmaradása kerül veszélybe, ha az EU liberalizálja a halászati termékek kereskedelmét a termékeiket a kulcsfontosságú közösségi piacra exportálni kívánó fejlődő országokkal, különösen, ha nulla vámtételt biztosít;
- C. mivel a világon az EU importálja a legtöbb halászati terméket, és mivel az importfüggőség a közösségi piacot az exportőrök szemében roppant vonzóvá teszi, különösen annak fényében, hogy a halászati termékek iránti kereslet az Unióban évente 1,5 %-kal nő;
- D. mivel Thaiföld a tonhalkonzerv-előállítás tekintetében a világ termelésének 46 %-át adja és ezzel világviszonylatban az első helyen áll, és mivel az Unióba irányuló tonhalkonzerv-kivitele meghaladja az évi 90 000 tonnát, a harmadik országokból származó uniós importnak pedig csaknem 20 %-át teszi ki, és a thaiföldi halászati termékek fő exportpiacait az Egyesült Államok, az EU és Japán jelentik;

⁽¹⁾ HL L 286., 2008.10.29., 1. o.⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0461.

2014. március 12., szerda

- E. mivel konzervipara számára világviszonylatban Thaiföld importálja a legtöbb friss, hűtött és fagyasztott tonhalat;
- F. mivel a tonhalfogyasztás 80 %-a konzerv formájában történik, és mivel az Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezet (FAO) FISHSTAT adatbázisának legfrissebb rendelkezésre álló adatai alapján a világon előállított tonhalkonzervek és feldolgozott tonhaltermékek 21 %-át az EU-ban, míg 79 %-át harmadik, javarészt fejlődő országokban gyártják;
- G. mivel az EU számára Thaiföld kereskedelmi, gazdasági és stratégiai jelentőséggel bír, és az EU és Thaiföld közötti szabadkereskedelmi megállapodás komoly előnyökkel jár az EU gazdaságának egésze számára;
- H. mivel az Unió támogatja az ASEAN (a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége) országai közötti regionális integrációt, és mivel a Thaifölddel kötendő szabadkereskedelmi megállapodás elengedhetetlen fontosságú sarokköve ennek a folyamatnak, melynek végső célja egy régióközi szabadkereskedelmi megállapodás jövőbeni megkötése;
- I. mivel az Unió számára 2007 óta kiemelt cél volt az EU–ASEAN szabadkereskedelmi megállapodás megkötése, Indonézia, Malajzia, a Fülöp-szigetek, Szingapúr, Thaiföld, Brunei és Vietnam bevonásának reményével; mivel az e regionális megállapodással kapcsolatos tárgyalások megkezdése vezetett az ASEAN-tagországokkal, köztük Thaifölddel való kétoldalú tárgyalások megindításához, azzal a politikai kötelezettségvállalással, hogy a szabadkereskedelmi megállapodást két éven belül megkötik;
- J. mivel Thaiföldet, Indonéziát és a Fülöp-szigeteket is beleértve a Közép- és Nyugat-csendes-óceáni térség adja a világ tonhalkonzerv-termelésének csaknem felét;
- K. mivel a tonhalkonzervgyártókat és a tonhalfilé-termelést érintő változások együtt jártak azzal a tendenciával, hogy a halat globális szinten az alacsony gyártási költségekkel rendelkező, a nyersanyag közelében fekvő feldolgozó országokba – így Thaiföldre, a Fülöp-szigetekre, Indonéziába, Pápua Új-Guineába és Ecuadorba – szállítják, illetve hogy a tonhalkonzerv előállításában és exportjában érintett országok száma egyre nő;
- L. mivel az Unióba irányuló tonhalkészítmények és tonhalkonzervek fő exportőrjei Thaiföld és a Fülöp-szigetek, és mivel a Thaiföldről származó behozatal 20 %-kal nőtt, míg a Fülöp-szigetéről érkező 5 %-kal csökkent;
- M. mivel a tonhalkonzerveket és tonhalkészítményeket érintő vámcsökkentés hatással lehet az afrikai, karibi és csendes-óceáni (AKCS) államok és az általános preferenciarendszer (GSP+) kedvezményezettjei számára biztosított kedvezményekre, amelyek keretében a harmadik országok vámkedvezményekért cserébe vállalják bizonyos – így például az emberi és munkavállalói jogok tiszteletben tartását, a környezetvédelmet és a jó kormányzást célzó – intézkedések bevezetését;
- N. mivel a vámcsökkentés az európai piacot is torzítaná, hiszen az uniós tonhalkonzervipar javarészt a halászatból jelentős mértékben függő régiókban, Galiciában, Bretagne-ban, az Azori-szigeteken (amely legkülső régió), Baszkföldön és Szardínián található; mivel az uniós tonhalfeldolgozó ipar a világ második legjelentősebb tonhalkonzerv-előállítója, és hosszú múltra visszatekintő tevékenysége alapvető fontosságú mind a hozzáadott érték létrehozása, mind a lehető legmagasabb szintű társadalmi, környezeti, higiéniai és egészségvédelmi normákat biztosító munkahelyek Unión belüli létrehozása szempontjából;
- O. mivel a preferenciális származási szabályok fő célja annak megállapítása, hogy elegendő gazdasági kapcsolat áll-e fenn az Unióba behozott termékek és az EU által preferenciális kedvezményben részesített országok között, annak biztosítása érdekében, hogy a kedvezményeket ne fordíthassák jogtalanul más, azokban részesíteni nem kívánt országok javára;
- P. mivel a halászati termékek kereskedelméről folyó vitában egy természeti erőforrás kereskedelméről van szó, amelynek fenntarthatóságát számos tényező, így többek között a megfelelő halászati gazdálkodás, a halászati erőforrások fenntartható kiaknázása, a jogellenes halászat féken tartása, a környezetszennyezés, az éghajlatváltozás és a piaci kereslet is befolyásolja; mivel e külső tényezők mind befolyásolják a halászati termékek nemzetközi kereskedelmét, és mivel ezért a halászati termékekre érzékeny, különleges védelemre szoruló termékeként kell tekinteni;

2014. március 12., szerda

- Q. mivel a megfelelő és folyamatos alapanyag-ellátás elengedhetetlen az uniós tonhalfeldolgozó vállalatok fennmaradásához és gazdasági fejlődéséhez;
- R. mivel a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) szerint a szabad kereskedelem a növekedés egyik eszköze, melynek célja a társadalmi, gazdasági és környezeti szempontból fenntartható fejlődés;
- S. mivel ezzel összefüggésben a kereskedelmi szabályok alapvető eszközt jelentenek a kereskedelem gyümölcsözőségének biztosításához és az egészség- és a környezetvédelmi célok megvalósításához, valamint a természeti erőforrásokkal való helyes gazdálkodás szavatolásához;
- T. mivel a globalizáció következtében nagymértékben nőtt a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott halmennyiség, és mivel általános az aggály, hogy sok termelő ország nem rendelkezik a fenntartható halászati gazdálkodáshoz és/vagy az állomány fenntartható kiaknázásához, a megfelelő egészségvédelmi és higiéniai színvonal biztosításához, a halászat és az akvakultúra környezeti hatásainak enyhítéséhez, az emberi jogok általános szavatolásához, valamint a munkavállalói jogok és a szociális feltételek előmozdításához szükséges eszközökkel;
- U. mivel az Unió egyes kereskedelmi partnerei hiányosságokat mutatnak a halászat fenntartható fejlesztésének három – társadalmi, gazdasági és környezetvédelmi – területén;
- V. mivel a fenntartható tonhagzálkodást az öt regionális halászati gazdálkodási szervezet biztosítja; mivel a tonhalállomány fenntarthatóságának biztosításához elengedhetetlen az államok és a regionális halászati gazdálkodási szervezetek közötti nemzetközi együttműködés;
- W. mivel a közelmúltban az ILO és különböző nem kormányzati szervezetek is komoly hiányosságokat tártak fel a thaiföldi halászati ágazatban a szociális és munkaügyi körülmények és az emberi jogok tiszteletben tartása terén; mivel a média rámutatott, a thaiföldi kormány pedig elismerte, hogy a thaiföldi halászati ágazat egy adott szegmensében – emberkereskedelem útján érkezett bevándorlókkal – kényszermunkát végeztetnek, továbbá két thaiföldi multinacionális tonhalfeldolgozó vállalat gyermekmunkát alkalmaz;
- X. mivel a FAO megállapítása szerint gyakori, hogy a szomszédos parti államok a thai halászhajókat lefoglalják, és kapitányukat jogellenes halászattal vagy a kizárólagos gazdasági övezetükbe való jogellenes behatolással vádolják meg;
- Y. mivel 2013-ban a spanyol hatóságok megtagadták az Atlanti Tonhal Védelmére Létrehozott Nemzetközi Bizottság gazdálkodási intézkedéseinek meg nem felelő, ezért jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatot folytató, ghánai lobogó alatt közlekedő hajókról származó tonhalfélék kirakodásának és forgalmazásának engedélyezését, és mivel a halászhajók többsége thaiföldi magánvállalatok érdekeltségi körébe tartozott;
- Z. mivel az utóbbi hónapokban az Unióban számos Thaiföldről importált tonhalkonzerv-szállítmány átvételét tagadták meg a hőkezelés – az emberi egészségre egyébként veszélyt jelentő mikroorganizmusok elpusztításához alapvető fontosságú eljárás – nem megfelelő elvégzése miatt;
1. kéri, hogy kezeljék érzékeny termékként a Thaiföldről importált olyan haltermékeket (például a tonhalkonzerveket), amelyek megzavarhatják e termékek uniós termelését és piacát; továbbá úgy véli, hogy a thaiföldi tonhalkonzerv és feldolgozott tonhal fokozottabb bejutására vonatkozóan további döntéseket – az uniós halfeldolgozó ágazatra és a tengeri eredetű élelmiszerek forgalmazására esetlegesen gyakorolt hatások elemzése és értékelése érdekében – csak alapos hatásvizsgálatokat követően és az ágazattal szoros együttműködésben lehet hozni;
 2. kéri, hogy a thaiföldi hal-, rák- és kagylófélékből készült konzervek és készítmények uniós piacra való behozatalára továbbra is vonatkozzon a jelenlegi vámtarifa, tehát ezek maradjanak ki a vámcsökkentésekből; javasolja, hogy a közösségi tonhalfeldolgozó ipar versenyképességének megőrzése, valamint az ezen – 25 000 közvetlen és 54 000 közvetett munkahelyet biztosító – uniós ágazathoz kapcsolódó jelentős tevékenység és társadalmi dimenzió fenntartása érdekében vámcsökkentések bevezetése esetén kerüljenek meghatározásra hosszú átmeneti időszakok és részleges liberalizációval kapcsolatos kötelezettségvállalások – ideértve a kvóták bevezetését – a hal-, rák- és kagylófélékből készült konzervekre és készítményekre vonatkozóan;
 3. felszólít arra, hogy adott esetben bármilyen vámengedmény vagy más szabályozás bevezetését megelőzően készüljenek alapos hatástanulmányok annak vizsgálata és elemzése érdekében, hogy milyen hatással járnak ezek az engedmények vagy szabályok a tengeri eredetű élelmiszerek uniós feldolgozóiparára és forgalomba hozatalára;

2014. március 12., szerda

4. az érzékeny termékek vonatkozásában felszólít a szilárd és koherens származási szabályok kivétel nélküli, maradéktalan betartására, valamint a kumuláció azon termékekre való szigorú korlátozására, amelyek tekintetében Thaiföld elsősorban nem halászati, hanem feldolgozó ország;
 5. kéri, hogy a Thaiföldről importált tonhalkonzervekre és más haltermékekre lehetőség szerint ugyanazok a versenyfeltételek vonatkozzanak, mint az Unióból származó haltermékekre; úgy véli, hogy mindehhez a szabadkereskedelmi megállapodásnak tartalmaznia kell egy, a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló ambiciózus fejezetet, amelyben Thaiföld vállalja, hogy tiszteletben tartja, előmozdítja és alkalmazza az alapvető ILO-egyezményekben megfogalmazott, nemzetközileg elismert munkaügyi normákat, köztük a kényszermunkával és a gyermekmunkával kapcsolatosakat; továbbá úgy véli, hogy szigorúan biztosítani kell az emberi jogok tiszteletben tartását, a környezet védelmét, a halászati erőforrások megőrzését és fenntartható kiaknázását, a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelmet, valamint az uniós egészségügyi és növény-egészségügyi szabályok betartását; ezzel összefüggésben úgy véli, hogy a Bizottságnak rendszeresen jelentést kellene tennie a Parlament számára arról, hogy Thaiföld teljesíti-e a fent említett kötelezettségeket;
 6. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa az IUU-rendelet tényleges végrehajtását és azt, hogy a szabadkereskedelmi megállapodásról szóló tárgyalások eredményeképpen a megállapodás szövege egyértelműen hivatkozzon a rendeletre;
 7. úgy véli, hogy Thaiföld jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelemben való teljes körű együttműködése áltál biztosítható a legjobban, ha a szabadkereskedelmi megállapodás szövege kifejezett hivatkozást tartalmaz az IUU-rendeletre;
 8. kéri, hogy a szabadkereskedelmi megállapodásban követelményként szerepeljen a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyezményeinek végrehajtása, valamint – a halászati tevékenységek nyomon követésének lehetővé tétele érdekében – a thaiföldi halászati ágazat átláthatóságának, ellenőrzésének, felügyeletének és nyomonkövethetőségének fokozása;
 9. kéri a termékek nyomonkövethetőségének biztosítását, mivel az alapvető fontossággal bír az emberi egészség és a környezet védelme szempontjából, amellet, hogy a jogellenes halászat féken tartásának egyik kulcsfontosságú eszközt képezi;
 10. felszólít arra, hogy a szabadkereskedelmi megállapodás maradjon összhangban a többi közösségi politikával, valamint a vállalati társadalmi felelősségvállalási stratégiák előmozdításával; szorgalmazza, hogy kerüljenek rögzítésre védzáradékok;
 11. hangsúlyozza, hogy a Parlament arra vonatkozó határozata, hogy egyetértését adja-e a szabadkereskedelmi megállapodáshoz, figyelembe fogja venni a tárgyalások általános kimenetelét, többek között a halászati ágazatot érintően;
 12. a piaci hozzáférést illetően kölcsönösségre, a szolgáltatások területén pedig a megkülönböztetés valamennyi formájának felszámolására szólít fel;
 13. reményének ad hangot arra vonatkozóan, hogy Thaiföld mint a világ legnagyobb tonhalkonzerv-exportőre részt fog venni a régió belüli három regionális halászati gazdálkodási szervezetben – azaz az Amerikai Trópusi Halászbizottságban, a Nyugat- és Közép-csendes-óceáni Halászbizottságban és a Dél-csendes-óceáni Regionális Halászbizottságban – és az Indiai-óceáni Tonhalbizottságban, melynek maga is tagja, illetve együtt fog működni ezekkel a szervezetekkel;
 14. síkra száll a halászati erőforrások védelmét és fenntartható kiaknázását célzó szakpolitika mellett;
 15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.
-